

GORIŠKA STRAŽA

Izhaja vsak ponedeljek in četrtek ob 8. uri predpoldne.
Stane za celo leto 15 L., za pol leta 8 L., za četrt leta 4 L.
Za inozemstvo celo leto 30 L.
Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.
Odgovorni urednik: ROMAN CEJ.

V Gorici v četrtek 8. marca
1923
Štev. 19. Letnik VI.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi se računajo po dogovoru in se plačajo vnaprej.
Bist. izdaja konsorcij „GORIŠKE STRAŽE“.
Tisk. S. SPAZZAL v TRSTU.
Uprava in Uredništvo: ulica Mameli 5. (prej Scuole).

Kapitalizem v številkah.

Marsikdo se zgraža še vedno nad nezadovoljnostjo delovnega ljudstva s kapitalističnim gospodarskim redom. Dobijo se ljudje, ki dokazujejo, da sta v delavcu izginišla volja in zmisel za delo v človeški družbi za njo. Pišejo, da je zavlada med ljudstvom duh nerada, puntarstva ter da je izgubilo vse spoštovanje pred vsako avtoriteto. Svetovna vojna da je polenila, pokvarila delavstvo, tako da bi hotelo živeti lahko in na račun drugih. Res je, da odgovarjajo vse te trditve za posameznike, in če hočete, tudi za nekatere skupine delovnega ljudstva. Toda velika večina delovnih množic je, ki hoče pošteno delati in se zaveda z vso resnobo svojih dolžnosti do družbe. Velika večina je tudi takšnih, ki še vedno mirno in z naravnost suženjsko vdanostjo nosijo breme današnjega gospodarskega reda. Kako tudi ne? Doma je žena, so otroci. Narava pa je v očeta položila največji čut dolžnosti do družine. In skrb za družino ga sili, da vztraja pri težkem in najtežjem delu. V današnjem gospodarskem redu pa vidijo vsi delovni stanovi kričeca nasprotja. Nad dve tretjini ljudstva se z največjo delavnostjo in pridnostjo komaj prebija skozi življenje. Več kot tretjina človeštva je, ki kljub delu strada in slabše živi kot psi, mačke, konji in druge «srečne» živalce bogatih ljudi. Tem sledi armada milijonov, ki dnevno hira in propada. Armada zdravih, sposobnih, ali brezposelnih ljudi je prisiljena po kapitalističnem gospodarskem redu, da se goni širrom sveta kot divja zver.

Na drugi strani pa vidimo, da je na svetu vedno več bogastva. Narodna premoženja stalno rastejo, čeprav raste na drugi strani tudi število človeštva. Statistično je dokazano, da bi bil danes vsak človek bogatejši, če bi se razdelilo premoženje na vse enako, kot pa človek iz prejšnjih stoletij.

Je pa še drugo spoznanje, ki ustvarja v delovnem ljudstvu nasprotje do kapitalističnega reda: zavest, da je njegovo delo težje in za obstoj družbe neobhodno potrebno in večje socialne koristnosti, kot pa delo ali celo nedelo drugih stanov. Vsak slepec vidi, da obvladujejo danes vse gospodarstvo predvsem rentirji, posestniki velikih denarnih svot, do katerih so prišli na ta ali oni srečni način. Njihovo delo obstoji kvečjemu v tem, da nalagajo svoj denar na bankah in vlečejo od njega brez vsakega truda obresti; ali pa da spekulirajo s svojim denarjem na borzah, kjer kvirajo narodno in svetovno gospodarstvo ter v enem dnevu uničujejo trud in znoj delovnih množic v gospodarsko šibkih državah; tudi lahko investirajo (nalagajo) svoj denar v različnih podjetjih, podpisujejo in nakupujejo akcije (delnice) pri delniških družbah. Nihov denar rodi v vseh teh slučajih sadove brez vsakega dela in truda.

Bogastvo je torej tu. Toda kam gre, ako postaja položaj delovnih množic od dne do dne težavnejši? Saj je vedno

manj ljudi, ki morejo živeti človeka vredno življenje. Na to vprašanje naj nam odgovore številke.

M. Mavlyju, članu bivše vladne industrijske komisije v Washingtonu se je posrečilo zbrati zanimivo statistiko o vojnih dobičkih nekaterih ameriških podjetij. Ugotovil je bilančno stanje pri 82 najvažnejših podjetjih v Ameriki. Dobiček teh podjetij je znašal v letu pred svetovno vojno 325.797.661 dolarjev, v 1916. letu 1.070.342.983, v 1917. letu 975.573.296, v 1918. letu pa 736.008.796 dolarjev.

Pripomniti pa moramo, da ta statistika ne podaja vsega čistega dobička. Splošno je namreč znano, da so kapitalisti navihani, odnosno da imajo uslužbenca, ki znajo prav na umečen način skriti dobiček, da se izognejo plačevanju davka, ali da ga vsaj znižajo. In pride v poštev amortizacija, obraba inventarja, poprave, namišljene rezerve, obresti, razni davki i. t. d. To spoznamo tudi pri navedenih številkah. Vidimo namreč, da je v statistiki dobiček v vojnih letih vedno nižji. Zakaj? Tudi v Ameriki je obstojal med vojno visok davek na vojne dobičke. Zato so bili kapitalisti pri sestavljanju bilanc in izkazovanju čistega dobička zelo previdni.

Na ta način so se kapitalisti izognili vojno-dobičarskemu davku. Nečloveške prikazni pa so še breme za vojne izdatke zvalile na ameriško delovno ljudstvo, ki je prav tako revno, kakor je revno v drugih državah. Podjetja so se nasproti statističnim narodno-gospodarskim strokovnjakom izgovarjala, da ni narastel dobiček vsled izkoriščanja ljudstva in države. Kupčije da so bile večje, zato je bil tudi dobiček večji. To pa ni res. Marsikatero izmed 82 podjetij je bilo pred vojno gnilo. Tako je n. pr. tvrdka Allis Chalmers Co. imela 1. 1914. 10 milijonov izgube. Leta 1915. pa je zaslužila pri nekoliko nad 11 milijonskem prometu že nad eden milijon dolarjev. L. 1918. pa je zaslužila pri nad 35 milijonskem prometu že nad devet milijonov dolarjev. Promet je bil torej samo trikrat večji, dočim pa je bil dobiček že devetkrat večji. Dobiček ni nastal radi prirastka izdelkov, temveč tvrdka je istim predmetom vedno in vedno višala cene. Tako so delale vse tvrdke v Ameriki, pa tudi povsod po drugih državah.

Mrtve številke govore dovolj zgovorno, da je človeška družba bolna, da je današnji kapitalistični gospodarski red nezdrav, škodljiv in ne vzdržljiv, da je današnja človeška družba zidana na gospodarskem temelju, ki mora nujno roditi bedo, nečloveško stanje za veliko večino ljudi. Današnji gospodarski red je tak, da nujno ustvarja vojne med narodi in državami in povzročuje med stanov in razredi najtežje gospodarske in socialne borbe, in še tembolj, ker trajno ovira, če ne že popolnoma onemogočuje, da bi veliko kulturno, zlasti pa versko-nravnno gibanje in predvsem krščanstvo moglo trajno in stalno zajeti notranjost človeka in pre-

kvasiti države in družbe, sploh vse politično in javno življenje. Kapitalizem ustvarja nujno nenravnost, sebičnost in nagon za površno nasladnostjo ter samo telesnimi dobrotami, vsaj z ozirom na množice, vsled česar ni čudno, da se je zakon dela vedno in povsod teptal, da so bili delavni in vestni stanovi gospodarsko vedno zapostavljeni in so morali ter morajo tudi danes čutili na svoji lastni koži

zgodovinsko resnico, da je človek v pragozdu, to je v preprostih družabnih razmerah lahko rekel: «V sredi izobilja imam vse, kar si poželim jesti», dočim pa mora civilizirani človek le reči: «V sredi izobilja stradam!»

Kdor hoče vstajenje in življenje, mora hoteli nov družabni red, ne pa sedanjega, ki se izraža v milijonskih številkah čistega dobička!

Kaj se godi po svetu?

V torek popoldne se je sestel italijanski ministrski svet, ki se je bavil z nekaterimi zelo važnimi vprašanji. Predvsem je šlo za preosnovo telesne vzgoje šolske mladine in so se sklenile v to svrhu vse potrebne uredbe. Srednješolska mladina bo dobivala svojo telesno vzgojo izven šole, ali pod nadzorstvom šolske oblasti. V vseh krajih, kjer se nahajajo srednje šole, se napravijo telovadnice, igrišča, tekašča in druge naprave za telesno vežbanje. Vodil bo to vzgojo poseben zavod, ki bo nameščen v Milanu.

Sklenilo se je nadalje, da se ustanovi v pazinskem konviktu 80 popolnoma brezplačnih mest za slovenske srednješolce, a v dekliškem konviktu v Zadru pa 40 brezplačnih mest za vojne sirote.

Odobrili so se važni ukrepi glede nameščanja ljudskošolskega učiteljstva in učiteljev-voditeljev, ki pomenjajo znatno poostreitev pogojev za nameščanje.

Pomemben je bil tudi sklep, ki zagotavlja nadaljno izplačevanje podpor brezposelnemu delavstvu v novih pokrajinah.

Končno je ministrski svet odobril osebno izpmembo v zakladnem in pokojninskem podministrstvu, kakor jo javljamo na drugem mestu.

Italijansko časopisje se splošno bavi s prekinjenjem razprav italijansko-jugoslovenske komisije v Opatiji. Razprave so bile odgodene, češ, da morejo tehniški strokovnjaki pripraviti za razpravo potrebno gradivo. Prava resnica pa je, da so se razprave prekinile zaradi jugoslovenskega ugovora, da se obenem s Sušakom nista izpraznila tudi Delta in Baroševa luka. Italijanska delegacija je odposlala svojega člana Mattei-Gentilija k Mussoliniju v Rim po nova navodila in enako je tudi jugoslovenska delegacija odposlala posebnega odposlanca v Beograd. Razprave v komisiji se bodo nadaljevale šele po vrnitvi obeh odposlancev. Italijansko časopisje očita Jugoslovenom, da njihova zahteva po izpraznitvi Delt in Baroševe luke ne kaže tiste spravljalivosti, kakor jo je tolikokrat poudarjala beogradska vlada, jugoslovenski tisk pa poudarja, da je treba predvsem rešiti to vprašanje in da pojde potem delo komisije hitro in neovirano od rok. Danes, ko to pišemo, je stvar še popolnoma nejasna, kar so borzijanci hitro izrabili v to da so jugoslovenski dinar, ki je začel očitno rasti, zopet potisnili navzdol za nekaj toček, tako da velja danes v Trstu 100 dinarjev 21.25 do 22 lir, dočim je veljalo v ponedeljek že 23.25 do 23.75.

Dočim so ta pogajanja takorekoč zastala, se jugoslovensko-bolgarska pogajanja v Nišu nadaljujejo, in kakor se poroča, z zadovoljivim uspehom za obe strani. Gre zlasti za zavarovanje meje proti macedonskim četašem, ki so zopet na več krajih vdrli čez bolgarsko mejo v okolico Štipa. Napadli s tudi mesto Bregalnico in je zažgali. Med jugoslovenskimi obmejnimi stražami in četaši se vrše hudi boji in so imeli četaši že velike izgube. Kakor se poroča iz Beograda, bo četaški vpad kmalu popolnoma zadušen.

Volilno gibanje v Jugoslaviji postaja od dne do dne burnejše. V Sloveniji prihaja tupatam do ostrih besednih spopadov na volilnih shodih, do dejanskih napadov pa ne. Drugače pa je na Hrvaškem, kjer je bilo že več Radičevih shodov razgnanih v prelepu in streljanju. Radikalni minister Stojadinović, ki je govoril v Mariboru in Prekmurju, ni imel sreče, in je skoraj izključeno, da bi bil v Sloveniji izvoljen kak radikalec. SLS je samo v nedeljo priredila okoli 40 volilnih shodov. Za mandate se poteguje v Jugoslaviji nič manj kot 46 strank in političnih skupin.

Francosko-belgijska zasedba Poruhrja je dala povod razsežni razpravi v angleškem parlamentu, tekom katere se je pokazalo, da so Angleži kljub temu, da ne sodelujejo dejanski s Francozi in Belgijci, v duhu vendar na njihovi strani. Najodličnejši govorniki, kakor Mac Donald, lord Robert Cecil in Fisher so izjavljali, da žele prijateljstva s Francosko, a poslanec Achershe je poudarjal, da Nemčija ni izpolnjevala določb mirovne pogodbe in so zato Francozi in Belgijci zasedli Poruhrje, kar odobrava večina angleškega naroda. Sam ministrski predsednik Bonar Law pa je dejal, da večina Angležev ne pozablja, da so se Angleži v vojni borili skupno s Francozi kot zavezniki. Zato Anglija ne bo storila ničesar, kar bi Francoska mogla smatrati za sovražnost. «Nočemo da mi imeli spore s Francosko», je bila njegova zaključna beseda. Tako je jasno, da je v ruhrskem vprašanju Anglija na strani Francoske in Belgije.

Drugačna je stvar v turško-grškem vprašanju, kjer Francoska in Angleška hodita vsaka svojo pot. Tu zna priti v kratkem do resnih zapletov, ker je turška narodna skupščina končno odklonila losansko mirovno pogodbo, kar bi moglo imeti za posledico, da iznova izbruhnejo boji med Turki in Grki in potegnejo za seboj ves balkanski poluočok. Evropa pač ne pride in ne pride do miru!

DNEVNE VESTI

Italijansko-jugoslovenska trgovinska pogajanja.

Dne 5. marca t. l. so se pričela trgovinska pogajanja med Italijo in Jugoslavijo v Rimu. Pri otvoritveni seji je zelo lepo govoril in pozdravil jugoslovenske delegate sam Mussolini. Odgovoril mu je predsednik jugoslovenske delegacije Mihajlo Popović, bivši jugoslovenski minister v istotako vznesenih in lepih besedah.

Ipremembra v italijanski vladi.

Podminister Devecchi, ki je imel velike spore z italijanskimi invalidi, je imenovan za podministra v zakladnem ministrstvu, na njegovo mesto pa je prišel podminister poslanec Rocco, dosedanji podminister pri zakladnem ministrstvu. S to odločitvijo bodo zadovoljni invalidi in tudi Devecchi.

Poroka kraljičine Jolande.

Italijansko časopisje se silno zanima, kje se bo vršila poroka kraljičine Jolande z grofom Calvijem. Trdilo se je, da ju bo poročal torinski nadškof, kardinal Richelmy, in sicer v kraljevski palači na Kvirinalu, kar bi imelo seveda prav poseben pomen z ozirom na odnose, ki vladajo med vladarjem italijanske države in Vatikanom. Ta vest se pa sedaj zanika in se trdi, da bo obavil poročne obrede prvi dvorni kapelan mons. Beccaria in sicer v takoimenovani mali sikstinski kapeli v kvirinalski palači, ki je bila zasebna papeževa kapela, dokler je bil Rim še papeški in je papež prebival v kvirinalski palači. Po letu 1870., ko so Lahi zavzeli Rim in se je kralj naselil na Kvirinalu, je papež dal omenjeno kapelo pod interdikt, to se pravi, da je odzval kapeli značaj svetišča, v katerem se smejo obavljati cerkveni obredi. Ta prepoved je bila odpravljena šele pred petimi leti, ko so v kraljevem stanovanju namestili vojne nanjence. Ko je zadnjič bivala belgijska kraljeva dvojica v Rimu, je v tej kapeli prisostvovala službi božji. Sedaj se bo obavila v njej poroka kraljičine Jolande z grofom Calvijem.

Zedinjenje z beneškimi Slovenci.

V nedeljo je imel občinski svet v St. Petru Slovenov posebno sejo v svrhu počastitve znanega prof. Musonija. Letà je ob tej priliki izpregovoril daljši govor, v katerem se je bavil z odnosi med našim narodom tostran in onstran nekdanje državne meje. Zelo je povečeval italijanski patriotizem beneških Slovencev in potem poudarjal veliki pomen dejstva, da so sedaj Slovenci tostran in onstran Nadiže, Tara in Idrije združeni v eni, videmski pokrajini, češ, ker se bodo odslej tudi slovenski bratje, ki so bili doslej ločeni od beneških Slovencev, zedinili z beneškimi Slovenci ne samo upravno, temveč tudi duševno ter z njimi vred sodelovali kot budni čuvaji vzhodnih meja Italije, kakor so postali neločljiv del italijanske države in deležni pravic in dolžnosti vseh ostalih italijanskih državljanov. «Kajti če tostran in onstran Matajurja govorimo jezik, ki ni italijanski jezik, ki smo ga podedovali po očetih, ne more to biti nikakršna zapreka: saj ni rečeno, da bi prebivalstvo različnih jezikov ne moglo in ne smelo po bratsko živeti med seboj». Poudarjal je, da mora beneško slovensko ljudstvo ostati lojalno, kakor je bilo odslej in še tembolj ker zavzema tako važno in kočljivo mesto ob iztočnih vratih kraljevine ter ravno zato gleda vsa Italija nanj. «Kdor bi mislil drugače, kdor bi šel za nezmišelnimi, neuresničljivimi ideali, ki bi

bili v nasprotju s pravicami države, ne more biti naš prijatelj in tudi ne prijatelj naših posoških bratov, s katerimi moramo mi ob Nadiži tvoriti odslej eno samo družino, majhen del velike italijanske družine, in skupno delati v našo korist in prospeh, ki se ne da ločiti od koristi in prospeha velike, slavne, skupne matere Italije.» — Gospod profesor je govoril zelo lepo; naj bi se le tudi uresničilo vse tisto, kar bi bilo podlaga za tisto našo skupno bodočnost, ki jo je tako lepo opisal!

Praznovanje združenja s furlansko domovino v Gradiški.

V nedeljo, 4. marca, so praznovali Italijani v Gradiški zelo svečano združenje vseh Furlanov v eno pokrajino. Svečanost je bila sijajna. Navzoč je bil sam prefekt iz Vidma Carandini, videmski župan prof. Del Piero in župan iz Benetk prof. Giordano. Bil je navzoč tudi politični komisar faš, stranke odv. Pisenti iz Vidma. Tudi ob tej priliki so se izustili slovesni patriotični govori.

Zborovanje županov tržaške prefekture v Trstu.

V nedeljo se je vršilo v Trstu županov tržaške pokrajine, katerega so se udeležili tudi župani iz mnogih slovenskih občin sežanskega in postojnskega okraja. Zborovanje je imelo namen, da bi se ustanovilo združenje vseh županov te pokrajine. To se je tudi zgodilo. Za predsednika odbora je bil izvoljen tržaški župan senator dr. Pitacco, za odbornike pa občinski komisar notar dr. Rumer iz Sežane, župan iz St. Petra na Krasu, župan iz Nabrežine, iz Senožeč itd. Iz zborovanja so poslali pozdravno brzojavko Mussoliniju, gen. Cittadiniju itd.

Posebna skrb za Trst.

Poslanec Torre, izredni železniški komisar, je poslal tržaškemu poslancu Banelliju pismo, v katerem mu sporoča, da je v korist Trsta pospešil posebni odlok, ki naj stopi s 1. marca v veljavo. S tem hoče komisar nuditi Trstu posebne tarifne ugodnosti ter dvigniti železniški in morski promet tržaške luke. Tudi v tem je vlada izpolnila svojo obljubo napram našim pokrajinam, kakor tudi glede Goriške, ko pošlje državnega podministra v Gorico.

Papež ozdravel.

Iz Rima se poroča, da je sv. Oče v zadnjem času obolél na lahni influenci, ki pa jo je preстал v par dneh, tako da se sedaj zopet lahko v polni meri posveča svojim rednim opravkom.

Vlom v nemško poslaništvo v Rimu.

Dne 4. marca so vdrli v nemško poslaniško poslopje v Rimu trije tatovi, izmed katerih je bil eden bivši italijanski častnik Bartolomeo di Pietro. Poslopje je bilo dobro zastraženo po uradnih nemške delegacije, ker je nemški poslanik zasledil priprave za vlom. Eden tatov je bil ranjen po uradniku delegacije. Ranjen je bil tudi delegacijski tajnik Kaltenburg. Ni šlo pa za navadno tatvino, temveč so se tatovi hoteli polastiti važnih političnih listin nemškega poslaništva. Nemški poslanik je izdal o vlamu uradno poročilo. Mussolini je dejanje napram nemškemu poslaniku obžaloval.

Invalidske pokojnine.

V ministrskem svetu dne 1. marca se je razpravljalo tudi o invalidskih pokojninah. Mnenje ministrskega sveta je, da je enotno zvrstje invalidskih zakonov potrebno ter da se morajo odpraviti zlorabe, ki so se lahko vršile po današnjih

zakonih. Mussolini se je pooblastil, da imenuje komisijo, kateri naj predseduje minister na razpoloženju posl. Giurati, Komisija naj sporazumno z državnim podtajnikom pokojnin De Vecchijem in po zaslišanju invalidskih organizacij kakor tudi združenj mater in vdov padlih najpозnejše do 31. marca t. l. predloži svoje tozadevne sklepe.

Občinski komisar v Rimu.

Rim ima silno malo industrije. Lahko se reče, da mora celokupna država prispevati, da se vzdrži rimsko občinsko gospodarstvo in občinska uprava v ravnovesju. Vedno je morala vlada Rim podpirati z znatnimi svotami, ki so se plačevale po državljanih iz juga in severa. Tudi danes se nahaja Rim v občutno težkem gospodarskem položaju. Italijanski listi poročajo, da je ministrski svet z ozirom na to sklenil odstaviti občinski svet in popolnoma preurediti občinsko upravo. Imenovan je za občinskega komisarja dosedanji župan Filip Cremonesi.

Ricinovo olje in palice v Lesih.

V Lesih so izvršili v zadnjem času fašisti mnogo nasilstev nad delavstvom. 26. februarja so pozvali razne delavce v sedež fašista ter jih tam pretepli, ker so dan prej prepevali «Bandiera rossa». Naslednjega dne so pa prisilili 65 letnega komunista Rafaela Cimarollija, da je prišel v fašjo, ker so pri njem našli nekaj izvodov «Lavoratora» in Lenjinovo sliko. Moral je izpiti znaten odmerek ricinovega olja, in so mu povrhu vsega vzeli iz žepa tri lire kot plačilo za popito olje. Zahtevali so od njega, da izda druge komuniste. H grofu Fossi je prišla skupina fašistov in zahtevala od njega neki prispevek, grof pa je izjavil, da svojega denarja ne da nikdar titemu, ki izvršuje nekaznovan nasilstva nad revnimi delavci samo radi tega, ker so zvesti svojemu prepričanju. Grof Fossa je prejel za plačilo od fašistov klofuto, ne glede na njegovo 72 letno starost.

Enako so se izvršila nasilstva nad nekim profesorjem Barabinijem v Sondriju. Profesor je zaprosil za sprejem v fašijo, fašisti so pa njegovo prošnjo odbili. Razvila se je nato v časopisju med fašijem in profesorjem pismena borba, katero je končno profesor plačal z ricinovim oljem. V vercellijskem okrožju je 27. februarja skupina fašistov prišla v občino Chiarolo, da bi tam izvršila svoja navadna opravila. Pri vstopu v občino so pa bili sprejeti z revolverskim strelom in je bil ubit fašist Ghisio Josip, 22 let star, ranjena pa sta bila fašista Tortelone in Ferraris. — Bog naj nam daj že enkrat končni mir!

Francozi v Ruhrski kotlini.

Francozi postopajo z Nemci v Ruhrski kotlini od dneva do dneva strožje. Ves denar, ki je namenjen za vzdrževanje stavkajočih delavcev, kratkoma zaplenjajo. Tako so tudi zasegli veliko svoto denarja, ki je bila namenjena delavcem v krajih, ki jih imajo zasedene Angleži. Ko zapuščajo mesta in kolodvore, jemljejo s seboj lokomotive, osebne in blagovne vozove. Ni čudno, da postaja odpor Nemcev proti Francozom vsak dan hujski.

Borba med komunisti v Rusiji.

Italijanski kapitalistični listi večkrat poročajo, da se vrši hud boj med Leninovo strujo in Trocki-Buharinovo nepopustljivo, skrajno boljševiško strujo. Tako je baje Lenin v zadnjem času predlagal, naj se vrši 30. marca t. l. posebno zborovanje boljševikov, ki naj bi razpravljalo o pregledu stranknega programa in taktike. Predlog je pa glavni odbor stranke zavrnil. Buharin je baje o tej priliki grozil članom sovjetske

vlade z ljudskim maščevanjem, ker se vlada druží s sovražniki proletarijata, z zumanjimi kapitalisti in novimi ruskimi buržuji. Izjavil je tudi, da obstoji velika nevarnost stranknega razkola. Leninovi pristaši Kamenov, Rukov, Kalenin in njegov tajnik Erukici so se odločno zoperstavliali Buharinu ter izjavili, da pomeni postopanje skrajnežev veliko nevarnost za sovjetsko vlado in za stranko samo. Potrebno je, da se izpremenijo bojni načini boljševikov. Mi smo mnenja, da so te vesti neresnične, ker drugače bi si ne mogli razlagati ugleda in vpliva Rusije, ki se vedno bolj širi v mednarodnem političnem življenju.

Poskus izkoriščanja morske sile.

Mnogin inženjerjem je težko, da propada neizrabljena soločna energija. Teško tudi gledajo skrite sile in bogastva morskih voda. Zato so večkrat poizkusili izkoristiti solčno energijo ter jo vpreči v službo gospodarskih naprav človeštva. Minister javnih del v Franciji Le Tocquer je predložil zbornici v odobritev načrt, da se postavi tovarna s 40 tisoč konjskimi silami za izkoriščanje gibanja morske vode kot gonilne sile. Težkoča je samo ena: morje je namreč stanovitno vsakih šest ur, ko se dviga in zopet pada (plima in oseka). Temu bi se odpomoglo z napravo druge manjše tovarne, ki bi vsakočasno morskó vodo vsrkavala in zopet izpuščala. Radovedni smo, če se poizkus posreči. Na vsak način se kapitalistom odpira nov vir dohodkov in bogastva, če se to posreči, za delavno ljudstvo pa pomeni novo sredstvo izkoriščevanja, ako se dotlej ne izpremeni današnji gospodarski red.

Našim fantom-vojakom!

«Našim fantom-vojakom v slovo», tako se je glasila priloga lantske «Goriške Straže» št. 39, ko so se prvič od nas poslavliali naši fantje. Omenjene besede naj bi rabile v bodrilo kakor tudi v pouk vsem, ki so zapustili očetov dom in nastopili pot v vojašnice. V tem slovesu so bile tudi besede:

«Ne pozabi Bogal!»

Po mnogih primerih sodeč, smemo reči, da naši fantje niso vzeli tega klica za šalo, posebno tisti ne, ki so odhajali v daljna tuja mesta. Oni so umeli besede: «Zahtevamo mladino nazaj verno. Pri nas cerkve niso le za parado in ogled: v naših cerkvah je doma Bog. K Njemu hodi naš narod iz potrebe. Kdor mu to notranjo potrebo krati, je njegov sovražnik.»

Ali če se ozremo na glasove iz naše ožje domovine, kjer so nastanjeni tudi mnogi naši fantje, opazamo pri naših fantih neko mla(nost in le malo ali skoro nič zmisla za versko življenje. Kolikrat opazamo vojake laške, nemške narodnosti, ko skupno in posamezno prikajajo k službi božji, sv. zakramentom, a slovenskih fantov ni, dasi imajo priliko slišati božjo besedo v rodnem jeziku in opraviti svojo vestno dolžnost enako v materini besedi. Kako srečni bi bili fantje, ki so razkropljeni po tujih mestih, ako bi se jim nudila enaka prilika kakor vam, mladeniči, ki služite v slovenskih krajih! Nimajo te priložnosti, a vendar hodijo mnogi k sv. maši, zakramentom, kolikor jim dopuščajo razmere, in se tako ohranjajo zvesti Bogu in narodu. Tudi na domačih tleh ni vojaško življenje brez nevarnosti, zakaj bi torej tudi tu ne izpolnjevali svojih verskih dolžnosti? Vam, fantje, ki ste nastanjeni ali ki boste nastanjeni v naših slovenskih krajih, naj še posebno veljajo besede: «Ne pozabi Bogal!» Porabite priliko, da zadostite svojim verskim dolžnostim in ne postane vaše srce hladno za vero naših očetov!

Kaj je novega na deželi

Cerkno.

Zima ničesar ne daruje. Sneg, ki se nas je to zimo kaj skrbno varoval, je svojo zamudo — pred par tedni obilno popravil. Padlo ga je nad pol metra. — Sadja je še sedaj pri nas obilo. Izvoz je le majhen. Davek na žganje je žganjekuhi zadal skoraj smrtni udarec. Vprašanje uporabe sadja bo za naše kraje v prihodnje zahtevalo novih gospodarskih smernic. — Zvonov še sedaj nimamo vseh, upamo pa, da dobimo še vse ostale v najbližji bodočnosti. To bo praznik za Kuretovo-ga Petra! — Čujejo se glasovi, ki opozarjajo na možnost odprave tukajšnjega sodišča. Razmah Cerku samesnega bi gotovo zelo škodovalo.

Otaletž.

Naš gospod kurat, ki si je bil na ledu izvil nogo — po naših poteh ni nič novega — zopet lahko opravlja svojo težavno službo. Za ta post se nam obljublja sv. misijon. Drugače živimo po starem. Razun one nesreče na Plužnjah, ko je pogorela Grudova hiša, ni bilo nič posebnih dogodkov. Za Grudovo družino pa je bila ta nesreča pač res težak udarec. Posebno še, če se pomisli, da smo še sredi zime in je zapadel nedavno nov sneg.

Vrh-Grahovo.

Naše novoustanovljeno Gospodarsko izobraževalno društvo «Danica» bo imelo svoj prvi redni občni zbor v nedeljo, 11. t. m., ob 2 popoldne v društvenem postoru. Vabljeni so člani in vsi, ki se zanimajo za društveno delovanje.

Črni vrh nad Idrijo.

Dne 21. januarja se je vršil občni zbor Katol. slov. izobraž. društva. Izporočil posameznih odbornikov posnamemo, da je razvilo društvo v preteklem letu živahno delovanje. Tako z ozirom na število članov kakor z ozirom na število prečitanih knjig in denarni promet društvo od svoje obnovitve po vojni pa tudi pred vojno ni doseglo podobne višine.

Med letom sta se ustanovila «Dekliška Zveza», ki šteje že 60 članic, in «Časniški odsek», ki ima namen razširjati med ljudstvom dobre časopise in je nabral ob novem letu za razne časopise precej novih naročnikov.

Od lanjskega občnega zbora sem je pristopilo k društvu 52 novih članov, tako da šteje društvo sedaj 145 članov. Društvo je priredilo skupno z «Dekliško Zvezo» 3 veselice in 4 predavanja ter je pristopilo k «Prosvetni Zvezi» v Gorici in je zastopano po 3 odbornikovih v idrijskem okrožju «Prosvetne Zveze».

Knjig se je prebralo v preteklem letu 3321. Knjižnica se je pomnožila od lanjskega občnega zbora za 139 knjig, tako da šteje sedaj 1558 knjig različne vsebine. V društveni sobi so na razpolago članom sledeči časopisi: «Edinost», «Goriška Straža», «Mladika», «Istra», «Domoljub», «Pravni Vestnik», «Čuk na pal'ci», «Kmetovalec», «Mladost», «Vrtec», «Dom in svet», «Čas», «Naš Dom», «Socialna Misel», «Bogoljub», «Mentor», «Prerod» in «Slovenka». Gotovo je malo društev, ki bi imela na razpolago v svoji čitalnici toliko raznovrstnih časopisov.

V nedeljo, 11. februarja, je društvo priredilo predpusno veselico s tamburanjem, petjem, srečolovom in uprizoritvijo Moll'erre-Juvančičeve komedije v 3 dejanjih «Namišljeni bolnik». Gledalci so užili mnogo zabave in razvedrila.

Vsak, ki je bil navzoč, je bil izobraževalnemu društvu hvaležen za lepo zabavo in se je lahko prepričal, da je predpusno veselje mogoče tudi brez nezmernega popivanja in norega plesa.

Dasi je bil v bližini «Gas. doma», kjer se je vršila veselica, ob istem času v dveh gostilnah polna, je bila kljub temu dvorana polna. To je znak, da ve ljudstvo ceni kulturne prireditve našega izob. društva.

Idrija.

Dne 17. februarja je umrl v goriški bolnici usmiljenih bratov svetovalec naše mestne občine, g. Ivan Ferjančič. Pred enim tednom je bil še popolnoma zdrav. V bolnici se je podvrgel težki operaciji, kateri pa je podlegel.

Rajnik je bil mož neustrašenega in neupogljivega značaja. Povedal je odkrito vsakomur svoje mnenje. Imel je zato dosti prijateljev, ali seveda tudi nasprotnikov.

Dne 18. februarja ob 11 dopoldne je imel občinski odbor mesta Idrije žalno sejo, v kateri se je župan v toplih besedah spominjal rajnikovega življenja in delovanja. Pokojnik je bil rojen v Idriji 26. avgusta 1874. V Idriji je pohajal ljudsko šolo. Dosluživši vojake, je šel za dve leti na rudarsko šolo v Leoben. Ko se je vrnil, je bil v gerentskem svetu mesta Idrije od 23. novembra 1908. do 30. januarja 1909 kot gerentski svetovalec. V upravni odbor Mestne hranilnice je bil izvoljen leta 1907. in je ostal v njem do svoje smrti. Ko je po vojni leta 1922. Idrija zopet dobila svoj redni občinski zastop, je bil rajnik izvoljen za mesnega svetovalec. Kot tak je deloval v mestnem starešinstvu, v gospodarskem odseku in kot predsednik v zdravstvenem odseku.

Drugače je deloval pri raznih narodnih, kulturnih, gospodarskih in stanovsko-strokovnih organizacijah. Posebej naj omenimo pogrebno društvo sv. Jožefa in pazniško društvo, kjer je bil predsednik.

Med županovim govorom je marsikateremu odborniku zalesketala solza v oči. Ves odbor je izkazal nato rajniku zadnjo čast s tem, da se je dvignil s sedežev.

Pogreb Ivana Ferjančiča se je vršil 19. februarja ob 4 popoldne, kljub snežnemu meteu jako slovesno in ob zelo veliki udeležbi.

*

V noči od 21. na 22. februarja je vdrl neznan vlomilec v skladišče gospe Primožičeve. Uzmovič je bil skrajno predrzen, prelezal je pri dveh njenih sosedih vrata in vrtni plot, odprl s silo okno v skladišče ter odnesel kave in drugega blaga za več kot dva tisoč lir. — Pri nas se vedno bolj pojavljajo tatvine in vlomji, vendar pa se do danes še ni posrečilo doseči storilcev.

Iz Oseka.

Enajstletni Karel Badalič je prinesel 13letnemu Alojziju Badaliču polno patrono od majhnega topa. Alojzij je hotel patrono izprazniti in je v ta namen tolkel po njej s kamenom. Kmalu se je zaslil precejšen pok in potem krik. Karel je odnesel zdrave pekte, a raztrgalo mu je suknič na hrbtu, drugega pa je precej ranilo na desni roki in nogi. Hitro je stekel k bližnjemu potoku izpirati rane, a ko je prišel domov, je potolažil svojo mater: «Nikar se ne jokajte, saj meni nič ne boli.» Oodpeljali so ranjenca takoj v Gorico, kjer mu je zdravnik izpral rane in obvezal. Vkljub resnim opominom v šoli in cerkvi se še vedno dogajajo razne nesreče s strelivom. Starši, storite tudi vi svojo dolžnost!

Dornberg.

Kaj je novega pri nas? Hem! Veliko in nič! Polno je Dornberga vse primorsko časopisje, zlasti pa našega občinskega sveta, toda ne v dobrem. Ta je prva in najvažnejša. Potem so nova dvojezična imena ulic. V kratkem bomo imeli električno razsvetljavo, da se bodo tudi ponoči bolje vi-

deli naši — grehi in grešniki. Vina ima tudi še precej. I. t. d., i. t. d. Najlepša pa je ta, da se naše občinsko starešinstvo pere v — «Novi Dobi»! S tem je povedano vse. «Ako ne bo drugače, pojdemo vsi k njim», je dejala neka mlada oseba, ki igra veliko, veliko ulogo na županstvu! Odtod tudi pritisk na nekega uglednega starešino s strani vplivnih oseb, da bi prevzel propagando za oni list, kar pa je odločno odklonil. Čast mu! Ljudstvo ne pozablja takih mož. Kar se tiče «svinjske procesije», o kateri govori dopisnik onega lista in pralec črncev v občinskem svetu, pa jo prepuščamo njemu; naj le on nosi bandero pred njo. Saj je dovolj «čist» za to, posebno tam zgoraj, kjer imajo drugi ljudje — možgane. Drugače ne bi smeli vedno «habsburgovce» in «avstrijakantov» na jeziku. Glede občinskega sveta bi pa za danes vprašal samo, kakšno stališče je zavzel nasproti tvrdki Toneatti, ki tako čudno postopa pri napeljavi električnega toka? — Drugič pa še kaj:

Tudi Dornberžan.

Vrtojba.

Pretekle dneve se je v javnosti sprožilo vprašanje o naših poštnih ramerah. V tem oziru vlada pri nas še popolni srednji vek. Za vsako podobčino imamo posebnega poštnega seľa, ki mu moramo plačevati od vsake pošne pošiljatve 10 cent. Zato ne more ljudstvo naročati časopisov, ker bi jih moralo dvojno plačevati. En pošni sel dobi nagrado od županstva, drugi od poštnega ravnateljstva. A to službo bi lahko opravljal en sam sel. Tu je pač poklicano županstvo, da napravi red. Sicer upoštevamo težkoče, s katerimi se mora županstvo boriti, toda tudi tu je potreba nastavit sekiro na korenino zla. — G. vikar je oznanil v cerkvi, da se je letos vpisalo nad 100 udov v Mohorjevo družbo. Tudi lepo izpričevalo ukaželjnosti našega ljudstva.

Miren.

Z ozirom na razne članke v lokalnih listih obojega jezika, ki so javnost razburili s svojim političnim bobnanjem proti občinski upravi v Mirnu ob priliki nadlegovanja občinskega poslovanja s strani izrednega komisarja g. Silvija Colettija, ki se je izvršila dne 14. in 15. februarja v občinskem uradu v Mirnu po sledečem sporedu:

14. februarja: Pregled obč. blagajne, pregledovanje poslovnih denarničnih dnevnikov, občinskih računov za leto 1922, ki so že gotovi, razglašeni in pregledani, političnih in administrativnih volilnih imenikov, državljskega imenika, operata ljudskega štetja i. t. d.;

15. februarja: pregledovanje nabornega imenika letnika 1905, pregled inventarja občin, anagrafičnih knjig (po pristojnosti), sejnih zapisnikov starešinstva i. t. d.,

podpisani dajem na znanje, da je gorinavedeni našel poslovanje popolnoma v redu, kakor je bilo z županskim razglasom z dne 24. febr. t. l. objavljeno. Koncem celokupnega pregledovanja je gospod Coletti izjavil: «La verità è solo una, ma qui non trovo nulla». («Resnica je samo ena, ali tu ne najdem ničesar.») Pač pa je ugotovil, da ima uprava sedaj v delu dva nova vodnjaka in dve cesti in se čudil, da se i majhnimi stroški čuliko naredi in vzdržuje. V tem zmislu se je glasilo tudi poročilo, predloženo politični oblasti.

Vsaka drugačna pisava listov je politično bobnanje.

Prosim, da se to objavi v listih, da bo javnost obveščena, da starešinstvo, če se ne spušča v politiko in molči, ni radi tega tudi krivo. Ni pričakovati razpusta starešinstva v Mirnu, kar bi kdo menda z velikim veseljem pozdravljaj!

Tajnik: Mozetič.

MESTNE NOVICE

«Goriška Straža» prepovedana.

Kakor nam poročajo naši fantje-vojaki iz neke posadke v bližini Torina, so jim naš list, na katerega so bili naročeni, zaplenili ter ga jim nočejo več izročati. Mogoče se bo dogajalo to tudi drugod? Vemo, da je bila «Gor. Straža» vedno napram vsem oblastem, zlasti vojaškim, strogo pravična in dostojna, zato se nam zdi to postopanje zelo čudno. Ali se nam hoče onemogočiti sploh vsaka javna beseda?

V kraljestvu palčkov.

Za danes povemo naši mladini samo toliko, da smo dobili obvestilo, da se ji za nedeljo, 18. t. m., pripravlja nekaj silno lepega. Mladina, zapomni si dobro ta dan: v nedeljo teden! Palčki! Palčki prihajajo in v nedeljo teden bodo pri nas v Gorici!

Profesor Herkul Rivalta v Gorici.

V nedeljo je ob obilni udeležbi goriških Italijanov govoril «O italijanstvu Gorice» znani italijanski publicist, Benečan prof. E. Rivalta. Zanimanje in odobravanje je bilo veliko.

Goriški «Godbeni krožek»

obvešča, da uprizori napovedano in toliko pričakovano igro «Mali Parižan», ki se sedaj prvokrat uprizori v Julijski Krajini. Kakor se predvideva, se igra ponovi nekolikokrat. Na vabilo bo «Godbeni odsek» uprizorjal igro tudi po deželi.

«Deseti brat».

Kdor ima na prodaj ilustrirani roman «Deseti brat», ki ga je izdala Mohorjeva družba, naj blagovoli naznaniti našemu uredništvu, koliko zahteva za knjigo.

Zveza bivših salezijanskih gojencev.

Odbor zveze bivših salezijanskih gojencev, poslujoč sedaj v Mladinskem domu na Kodeljevem pri Ljubljani, poziva vse bivše gojence in oratorijance salezijanskih zavodov, da javijo svoj sedanji naslov v svrhu vabila k občnemu zboru dne 2. aprila t. l. na Rakovniku.

Izgubljeno.

Pred par dnevi je izgubila oseba denarnico z majhno svoto denarja iz ul. Ponte Isonzo do soškega mosta. Pošteni najditelj je naprosen, da odda pri upravi «Straže» samo denarnico, denar pa naj obdrži.

Gospodarstvo.

Planina pri Vipavi.

Kakor povsod drugod, tako se tudi pri nas v splošnem toži na pomanjkanje denarnih sredstev. Vzrok temu je, da se vino, edina rentivna panoga našega kmeta, z malimi izjemami do danes še ni spravilo v denar.

To je pa tudi vzrok brezposelnosti, ki se v zadnjem času tudi med kmet-skimi delavci vedno bolj čuti. Najna potreba je pričeti z delom na polju in v vinogradih, in kmetje, ki z lastnimi delovnimi močmi svojih posestev ne morejo obdelati, nočejo tudi delavcev najemati, ker denarja ni zanjih plačilo. Vsak si pomaga, kakor more in zna sam.

Planina ima še danes do 8000 hektolitrov vina na prodaj, in glede količosti našega vina ni moj namen prekati se z dopisniki v tržaškem «Malem Listu» št. z dne 23. februarja t. l. in v «Goriški Straži» z dne 26. februarja t. l. št. 16., katera oba proslavljata vino iz Dornberga. Pregovor pravi da vsak kramar svoje blago hvali. Rečem samo to, da smo pred vojno imeli trajne odjemalce z Dunaja, znane tvrdke Weber, Schneider, Priester, ki so na tisoče hektolitrov vina pri nas nakupili ter ga plačevali po višini sladkornih stopinj.

Glede letošnjega pridelka vina, si pa usojam vse naše cenjene odjemalce, za katere upam, da nam bodo i letos ostali zvesti, vljudno opozoriti, da ob ostali zvesti, vljudno opozoriti, da ob nesejo s seboj alkoholometersko tehtnico, da se ž njo dožene, je li resnica, da so naša vina šibkejša od onih iz Dornberga, Prvačine i. t. d.

Anton Štrancar, posestnik.

Davek na javne oglase.

Zadnjemu poročilu o tozadevnem zakonu v «G. S.» pristavljamo še tole: Poleg takse mora upravitelj listov in drugih publikacij zaračunati naročitelju oglasa tudi doklado za invalide. Invalidska doklada se pobira samo pri oglasih, ki stanejo več kot sto lir. Pri nižjih cenah oglasov pa ni treba zahtevati invalidske doklade. Invalidska doklada znaša pri oglasih od sto do 250 lir poleg enolirske takse še 20 cent. Pri oglasih od 250 do 500 lir znaša invalidska poleg 5 lir takse 1 liro. Od 500 lir dalje znaša taksa 10 lir in invalidska doklada 2 liri.

Za naše gospodinje.

Kaj morate gospodinje ukreniti, da dobite od svojih kokoši več jajec? — Med hrano za kokoši morate primesti nekoliko paprike, posebno pa seme te izvrstne rastline. To potrjujejo poizkusi Amerikancev in Angležev. Amerikanci dajejo kokošim vsak tretji dan po eno majhno žlico paprike za 10 do 12 kokoši. Še boljše vpliva seme paprike. Gospodinje, poizkusite in poročajte o uspehu.

Kako ohranimo barvo perilu? Ako pridenemo vodi za pranje jesih, se obdržita svetla rdečkasta in zelena barva. Če pa prideneš poslednji vodi, v kateri pereš, jesih, tedaj se povrne tudi izpremenjena živordeča barva. Škrlatasto rdečo in modro barvo ohrani soda; čisti pepel varuje in celo zboljša črno barvo čiste volne. Poskusite tudi to in poročajte o uspehu, da se poprimejo teh sredstev za vami tudi druge gospodinje.

VALUTA.

V Trstu se je dobilo oz. dalo v sredo, 7. t. m.:

Za 100 franc. frankov L 127.— do 127.50, za 100 švic. frankov L 390.— do 394.—, za 100 nem. avstr. kron 3 do 3.5 cent., za 100 češkoslov. kron L 62.— do 62.50, za 100 nemških mark 9.5 do 10.25 cent., za 100 jgsl. dinarjev L 21.25 do 22.—, za 1 dolar L 20.80 do 20.95, za 1 angleški funt papirnat L 98.10 do 98.50, za 20 zlatih frankov (carinskih) L 79.50 do 80.25.

Prosvetna zveza

Števerjan, Števerjansko prosvetno društvo ima prihodnje nedeljo, 11. t. m., ob 16 svoj redni letni občni zbor. Ob tej priliki se bo razpravljalo tudi o ustanovitvi telovadnega odseka. Za ta odsek vlada med števerjansko mladino veliko zanimanja. Vsa mladina, ki bi si rada krepila telo in vedrila duha s športom, naj pride k občnemu zboru, da preštejemo naše vrste in se dogovorimo poleg drugega tudi glede telovadbe. Naraščaj naj pride k občnemu zboru brez strahu in neumestne sramežljivosti. Pogumno naj stopi v kolo društvenikov in kmalu se bo med njimi čutil domačega.

Izobraževalni tečaj v Senožečah priredi Prosvetna podzveza v Trstu v soboto 10. in v nedeljo 11. marca v prostorih Kat. slov. izobraževalnega društva v Senožečah. Vabljeni so tudi okoliška društva.

Člane in članice, ki se nameravajo udeležiti telovadnega tečaja v dneh 15. do 19. marca, opozarjamo, naj se nemudoma javijo zveznemu tajništvu v Gorici.

Društvom javljamo, da so na razpolago članske izkaznice. Naročajo se pri Zveznem tajništvu v Gorici.

DROBIŽ.

Najstarejši človek na svetu

Listi poročajo, da živi v Mandžuriji 163 leten mož. Vlada mu je priznala letno pokojnino. Ob tej priliki se omenja, da so bili pri praznovanju stoletnice ruske zmage nad Napoleonom navzoči štirje vojaki, ki so se leta 1812, vojskovali in ki so povprečno doživeli 130 let. Ko jih je ruski car vprašal, kako se preživeli to dobo, so vojaki odgovorili, da jih je še mnogo takih, da pa žal niso mogli radi prevelikega truda priti od daleč v Petrograd.

Transport čeških delavcev. Češka vlada je hotela odposlati v Poruhrje precejšnje število svojih delavcev. Železniška uprava v Inomostu jih je trikrat zavrnila obratno v Linz, končno pa se je konflikt med nemško in češko vlado poravnal. Češki delavci so srečno dospeli v Poruhrje.

DAROVI.

Dobrodelnost. Za slovensko sirotišče Benedikt Poniž 20 L.

Trgovska tvrdka na Solkanski cesti 120 tucatov napetnih gumijev.

A VI 449/14
35

Dražbeni oklic.

V zapuščinski zadevi po pok. dne 29-9-1914 umrli Mariji vd. Simčič rojeni Marinič iz Imenja hšt. 94-128, se bo vršila na predlog dedičev dne 14. aprila 1923 ob 14^{1/2} v ostilni pri Vedrijanu v Šmartnem prostovoljna javna dražba sledečih nepremičnin: Hise št. 94-128 v Šmartnem parc. št. 3034-3, dveh vinoradov tudi v Šmartnem parc. št. 3034-2 in 2714-2 v razsežnosti 410 in 3430 kvad. metrov, vse v vložku 270 d. c. Šmartno, in gozda parc. št. 1684-3 v razsežnosti 4085 kvad. metrov v vložku 227 d. o. Vrhovlje.

Cenilna vrednost za vse te nepremičnine, ki se bodo prodale skupno, znaša 7915 lir, najnižja ponudba pa 5400 lir; pod to ceno se ne bo prodajalo.

Prodalo se bo s pravico do vojne odškodnine vred.

Tukajšnji zemljknižni urad ima zeznamovati dražbeni narok.

Dražbeni pogoji in druge, dražbe se tičočo listine so na vpogled pri podpisani preturi.

Pravice, temeljem katerih bi bila ta dražba nedopustna, se imajo javiti najkasneje pred začetkom dražbe.

Zemljknižni upniki imajo javiti najkasneje 8 dni pred dražbo ali zahtevajo plačilo v gotovini, ker bi se sicer smatralo, da se zadovoljijo s prizvetjem dolga po zdražitelju.

V istem roku in pod istimi pogoji imajo javiti svoje zahteve tudi davčni in vsi drugi uradi, ki imajo terjati javne pristojbine iz nepremičnin.

Vsak, kdor bo dražil, bo moral položiti 10 od sto cenilne vrednosti za vadij in zdražitelj bo moral poravnati celo kupnino tekom 1 meseca po dražbi.

Kr. pretura v Gorici, odd. VI
dne 28. februarja 1923.

Kupujem kože

kun, lisic, podlasic i. t. d. in plačujem po najvišjih cenah.

Windspach

„Albergo Gorizia“
Gorica - Corso V. E. 16

ADRIA ČEVLJI

izdelek „Čevljarske zadruge v Mirnu“

Lastne prodajalne:

GORICA, Corso Verdi 22.

TRST, Via dei Rettori 1.

NA PRODAJ imam večjo množino mladega sadnega drevja za presajenje, kakor: jablane raznih vrst, hruške, žlahtne tepke in dobre masnice. Cena po dogovoru. Josip Rozman, Podbrdo ob Bači.

VAŽNO ZA TRGOVCE!

Naprodaj je v Ptuj v Sloveniji velika enonadstropna hiša z dvema trgovskima lokaloma, obširnimi skladišči, lepim, iz 7 sob sestojecim stanovanjem in drugimi prostori. V tej hiši je dobro vpeljana trgovina mešanega in kolonijalnega blaga ter trgovina s poljskimi pridelki na drobno in debelo, obstoječa že od leta 1860. Cena 750.000 dinarjev.

Natančna pojasnila daje

Anton Jurca, Ptuj.

IŠČEM KREPKEGA FANTA peštenih staršev, ki bi imel veselje učiti se pekovske obrti. Zagotovljena oskrba z obleko in dobro hrano. Naslov pri upravi «Goriške Straže.»

KNJIGARNA KATOLIŠKEGA TISKOVNEGA DRUŠTVA

GORICA

Via Carducci, 2 Montova hiša

se priporoča slavnim županstvom, župnim uradom, šolskim vodstvom in slavnemu občinstvu.

Velika zaloga slovenskih, nemških in italijanskih knjig, tiskovin za županstva in cerkvene urade, slik z okvirji in brez okvirjev in devorijonalij vseh vrst.

Velika zaloga papirja in pisarniških potrebščin.

Zastopstvo in zaloga najboljšega cigaret-nega papirja „OLLESCHAU“.

ZALOGA VOŠČENIH SVEČ različnih vrst, kadila in voščenihi užigalnikov.

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon št. 50. Brzjavni naslov: Ljubljanska banka.

Delniška glavnica in rezerve: **CENTRALA: LJUBLJANA D. 36 MILIJONOV**

PODRUŽNICE: Brežice, Kranj, Metkovič, Celje, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obrestuje vloge na knjižice po 4^{1/2}% Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.

Uradne ure za občinstvo 8^{1/2}-12 in od 3-5

Ob sobotah popoldne, ob nedeljah in praznikih se ne uraduje.

Zadružna zveza

vpisana zadruga z omejeno zavezo

v Gorici, Corso Gius. Verdi št. 32, I. nadstr. uraduje ob delavnikih od 8. do 12.

Zveza zastopa in varuje koristi priučenih zadrug, izvršuje nad njimi po zakonu revizijo, daje nasveta in navčila pri ustanavljanju novih zadrug, skrbi za denarno izravnavo, to je sprejema od zadrug vloge in jim daje posojila, posreduje po možnosti pri nakupovanju blaga (umetnih gnojil, modre galice, švepla i. t. d.) in pri prodaji pridelkov, uporablja vsa postavna sredstva v pospeševanje zadrugništva in v povzdigo kmetijska in domača obrti.